

Άρτος και θεάματα (Μια έξω-αγωνιστική ματιά στο Παγκόσμιο Κύπελλο ποδοσφαίρου) (πρωτοπρεσβύτερος π. Αντώνιος Χρήστου)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Αγαπητοί μας Αναγνώστες, όλοι γνωρίζουμε, ότι εδώ και παραπάνω από ένα μήνα, όλος ο φίλαθλος κόσμος και όχι μόνο, κινείται στους ρυθμούς του Παγκοσμίου Κυπέλλου ποδοσφαίρου, το γνωστό σε όλους μας Μουντιάλ (Mundial). Άνθρωποι απ' όλα τα μήκη και τα πλάτη της υφελίου (μικροί-μεγάλοι, πλούσιοι-φτωχοί, άνδρες-γυναίκες) μέσω τηλεοράσεων, διαδικτύου, εφαρμογών κινητών και τάμπλετ, αλλά ιδιαιτέρως και φυσικά για τους λίγους «εκλεκτούς» που αγόρασαν εισιτήρια και το παρακολούθησαν εντός γηπέδου από κοντά, έχουν στραμμένη την προσοχή τους στα γήπεδα της Ρωσίας και σε ότι εξελίσσεται σε αυτά. Τώρα που οι αγώνες πλησιάζουν προς το τέλος τους και άλλο ένα Μουντιάλ θα περάσει στο χρονοντούλαπο της ιστορίας, αποφασίσαμε να ασχοληθούμε με λίγες παρατηρήσεις για αυτό το φαινόμενο ως γεγονός, με μια κριτική και όσο το δυνατόν βαθύτερη ματιά.

Είναι αναμφισβήτητο γεγονός, ότι ο κόσμος, από αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι και τις μέρες μας, πάντοτε επικέντρωνε το ενδιαφέρον του σε θεάματα που του

τραβούσαν την μαζική προσοχή. Ιδιαίτερα άνθρωποι που είχαν σφετεριστεί την εξουσία ή ήταν πολύ καταπιεστικοί και αυταρχικοί στον λαό, φρόντιζαν για να αμβλύνουν τις αντιδράσεις, ώστε να μην υπάρχουν εξεγέρσεις και για να παρατείνουν τον χρόνο της παραμονής τους στην εξουσία, να τροφοδοτούν τις κοινωνίες με «άρτο και θεάματα» και ουσιαστικά να τις «αποκοιμίζουν». Κατά τον διάσημο Ρωμαίο σατυρικό ποιητή Γιουβενάλη, ο αυτοκράτορας προσέφερε στον λαό σιτάρι (ψωμί) και θεάματα στο αμφιθέατρο (στην πρώιμη βυζαντινή περίοδο, στον ιππόδρομο) με σκοπό να τους αποσπά από τα μεγάλα προβλήματα της κοινωνίας. Κατά αναλογία σήμερα, χρησιμοποιείται η ίδια μέθοδος, σε περιπτώσεις πολιτικής εξαθλίωσης των λαών, που αρκούνται μόνο σε εφήμερες απολαύσεις – διασκεδάσεις, τις οποίες βεβαίως παρέχουν οι εκάστοτε ισχυροί της γης (πολιτικοί, μεγαλοπαράγοντες, τεχνοκράτες κ.α.) προς αποτροπή της προσοχής των πολιτών (της κοινής γνώμης) από την κακή κατάσταση των πραγμάτων της εκάστοτε τοπικής κοινωνίας, ή προς αντιμετώπιση σημαντικών προβλημάτων με επικείμενες λύσεις, διαφορετικές από τη βούληση των πολιτών. Για να έρθουμε στην επικαιρότητα τη δική μας και μη μιλώντας αόριστα, έχετε εντύπωση ότι ήταν τυχαίο το χρονικό διάστημα που επιλέχτηκε η ανακοίνωση της συμφωνίας των Πρεσπών, καλοκαίρι και μάλιστα σε εξέλιξη των Αγώνων του Μουντιάλ;

Αν θέλαμε να μιλήσουμε για Παγκοσμιοποίηση, σίγουρα το Μουντιάλ είναι ένας φορέας της και κρατάει τα σκήπτρα από άλλα επίσης λαοφιλή αθλήματα με έντονες κοινωνικές επιρροές. Γιατί; Έχει πιστούς οπαδούς εκατομμυρίων (στα όρια της θρησκείας ως απολυτοποίηση του σχετικού), σε κάθε χώρα του πλανήτη και όσοι δεν ασχολούνται με αυτό, πάλι επηρεάζονται άμεσα και έμμεσα, από τους

υπόλοιπους που το παρακολουθούν και φυσικά από την υπερβολική προβολή και τη διαφήμιση. Αμβλύνονται οι διαφορές, τονίζεται η αγάπη για το θέαμα και τον αθλητισμό και την ευγενή άμιλλα, αλλά αν κοιτάξουμε πιο βαθιά, πόσοι ζουν από αυτό και μάλιστα πλουτίζουν (δεν θα μας έφτανε το άρθρο μόνο και μόνο για να κατηγοριοποιούσαμε τις ιδιότητες π.χ. ποδοσφαιριστές, προπονητές, κ.α.). Εύστοχα έχει ειπωθεί και αν το καλοσκεφτούμε όλοι, ότι πρόκειται για ένα άθλημα που περιέχει μία μπάλα (που συνήθως κατασκευάζεται και πωλείται από πολυεθνικές αρκετά ευρώ, που όμως είναι στην ουσία φτιαγμένες από παιδιά που ζουν σε υποβαθμισμένες χώρες όπως οι Φιλιππίνες ή το Πακιστάν, κάτω από εξαθλιωμένες συνθήκες, έναντι λίγων δολαρίων) που την κλοτσούν δισεκατομμυριούχοι νεαροί, επαγγελματίες αθλητές και μέσω της προβολής αποτελούν είδωλα και πρότυπα για εκατομμύρια παιδιά, άσχετα με τα εκκεντρικά και πολλές φορές αρνητικά καμώματά τους εντός και εκτός γηπέδων.

Σε αυτό το σημείο να ξεκαθαρίσουμε ότι δεν είμαστε «αντιποδοσφαιρικοί», ίσα-ίσα από μικρό παιδάκι μέχρι τώρα που φτάσαμε τα 40, έχουμε παρακολουθήσει συνειδητά 8 μουντιάλ (από το 1986 μέχρι το 2018) και μικροί μάλιστα θυμόμαστε ότι μαζεύαμε και κάναμε συλλογή τα χαρτάκια που έβγαιναν. Όμως τώρα που ωριμάσαμε και είμαστε και μέσα στο ράσο, δεν μπορούμε να μη μπούμε και πιο μέσα από τη βιτρίνα, και να μην προστατεύσουμε τα μάτια μας από τους «εκτυφλωτικούς προβολείς των γηπέδων» που συναρπάζουν, καθηλώνουν, αλλά δεν σε αφήνουν να δεις την πραγματική ζωή. Ας το σκεφτούμε και πάλι: Τι μας απασχολεί όλο αυτό τον καιρό; Ποιος θα νικήσει; Πόσο ήρθε το παιχνίδι; Ήταν σωστή η κόκκινη κάρτα; Ποιος θα πάει τελικό; Ποιος είναι καλύτερος; κ.α. Την ίδια ώρα που μας απασχόλησαν όλα αυτά, ποιος αναρωτήθηκε για τα σημαντικότερα προβλήματα του πλανήτη ή έστω του δικού μας κοινωνικού περιβάλλοντος; Κάποιοι βέβαια θα υποστηρίξουν ότι ίσα-ίσα το Μουντιάλ, δείχνει μια διέξοδο να απαλλαγούμε έστω για λίγο από αυτά, ίσως και να είναι έτσι...! Μήπως όμως δεν είναι ακριβώς έτσι, αλλά το Μουντιάλ γίνεται για να μην αντιμετωπίζω ποτέ τα πραγματικά μου προβλήματα σε προσωπικό, τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο;

Όλα αυτά τα έχουν επισημάνει πολλοί άνθρωποι, πιο ειδικοί και πιο καταξιωμένοι από εμάς και το φαινόμενο όχι μόνο δεν περιορίζεται αλλά συνεχώς αυξάνονται, ενώ οι αντίθετες φωνές, απομονώνονται σαν γραφικές.

Ο άρτος και το θέαμα πάντα θα εξασφαλίζει την επιβίωση, ενώ ο Χριστός που είναι ο κατεξοχήν Άρτος προς βρώσιν και πόσιν, δεν μας συντηρεί απλά, αλλά μας σώζει και μας λυτρώνει!

Δεν είπαμε φυσικά να μην παρακολουθούμε Μουντιάλ, αλλά δεν μπορούμε ως Ορθόδοξοι Χριστιανοί, να μη διακρίνουμε τις σκοπιμότητες γύρω από το

Μουντιάλ, όπου «μια στρογγυλή Θεά» δεν αφήνει να λατρεύσουμε τον όντως έναν και μοναδικό αληθινό Θεό και να ασχοληθούμε με τα πραγματικά υπαρξιακά προβλήματά μας! Ας προσέξουμε αδελφοί!